



KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Kontrollutvalgets medlemmer	Hans Johan Finne - leder Åse Synnøve Svendsen – nestleder Marita Kalfoss Sollien John Christian Wold (har meldt forfall) May Britt Nordhagen
Ordfører	Ordfører Lise Berger Svenkerud
Revisor	Hedmark Revisjon IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Reidun Vie/ oppdr.ansv.forv.rev. Lina Høgås-Olsen/Laila Irene Stenseth/Jo Erik Skjeggstad
Kopi av innkallingen sendes	Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid Rådmann Eyvind Alnæs
Kopi av sakslisten uten vedlegg sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Hele sakslisten med vedlegg legges på	www.gs-iks.no

Sted	Våler kommune, møterommet ved kantina.
Tid	Mandag 4.12.17, kl. 08.30
	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken <i>Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 977 36 379, torgunm.bakken@gs-iks.no</i>
Invitert til sak	Ordfører Lise Berger Svenkerud til sak 59/17
Innkalt til sak	Rådmann Eyvind Alnæs til sakene 61/17-63/17 Skolefaglig rådgiver Dagrun Gundersen til sak 60/17. Kultursjef Cathrine Hagen til sak 65/17.

SAKSLISTE

Sak nr.	Sak	Ca tid for behandl.	Hvem deltar
58/17	Referater, orienteringer og diskusjoner.	08.30	
59/17	Samtale med ordføreren.	09.15	Ordfører
60/17	Informasjon om SFO og kultur for læring.	10.00	Gundersen
61/17	Ytterligere oppfølging av «Overordnet selskapskontroll», jf. KU-sak 34/16 og 20/17.	11.00	Rådmann
	lunsj	11.30	
62/17	Samtale med rådmannen.	12.00	Rådmann
63/17	Informasjon om den nye personopplysningsloven.	12.45	Rådmann/ HR
64/17	Bestilling av prosjektplan FR – IKT.	13.30	Revisjonen?
65/17	Informasjon om kulturenheten i kommunen.	14.00	Hagen
66/17	Årsplan for kontrollutvalget for 2018.	14.45	
67/17	Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.	15.15	
68/17	Eventuelt.	15.30	
69/17	Evaluerings av kontrollutvalgets møte.	15.45	

Hans Johan Finne (sign.)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger, 24.11.17
Torgun M. Bakken
Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgsssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes



Sak nr.	Sak
58/2017	Referater, orienteringer og diskusjoner.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter**Referater/vedlegg**

1. Postjournal 2017 for kontrollutvalget i Våler med jnr. 102/17 – xx/17 (deles ut i møtet).
2. Oversikt over KS-saker.
3. Oversikt over FSK-saker 19.10.17, 9.11.17.
4. Skatteinngangen pr. oktober 2017.
5. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2018.
6. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2018.

Fagstoff (sendes ut før jul)**Saksopplysninger****Orienteringer/diskusjoner**

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet - Hans Johan Finne
 - Saker fra kultur og oppvekst – May Britt Nordhagen
 - Saker fra næring og miljø – Karita Kalfoss Sollien
 - Saker fra helse og omsorg – John Christian Wold.
 - Regnskapssaker – Åse S. Svendsen.
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene? En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker ligger på www.gs-iks.no.
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer (jf. OA og plan for FR).
- Tilsynssaker. Sekretariatet tar fortløpende med tilsynsrapporter i møtene, hvert halvår får kontrollutvalget en oversikt over alle rapporter og oppfølginger.
- Nytt saks- og arkivsystem, hvordan skal møteboka se ut? Diskusjon.
- Rapporten om Midt-Hedmark Brann og redning kommer i neste møte.
- Videreføring av opplysninger om en familie ved flytting. Liten orientering (tatt opp i forrige møte).

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling



Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 3
til sak 58/17

Hjelp

Møte i Formannskapet den 19.10.2017

Utvalg: Formannskapet
Dato: 19.10.2017 09:00 - 11:30
Møtested: Møterom 2.etg
Status: Møtet er ferdig protokollert

Saksliste

**045/17 - 17/10411 - Referatsaker**

Journaldato: 23.10.2017

1 dokument▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)**010/17 - 17/9189 - Protokoll fra AU-møte i Regionrådet for Sør-Østerdal 31.08.2017**

Journaldato: 13.09.2017 Avsender(e): Hedmark fylkeskommune

0 dokument▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)**046/17 - 17/10037 - Avvikling av kommunale heimevernsnemder**

Journaldato: 02.11.2017

2 dokumenter▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)**047/17 - 17/10009 - Klage på avslag - Fritak fra politisk verv**

Journaldato: 31.10.2017

Dette dokumentet er unntatt offentlighet etter Off.loven §13.

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)**048/17 - 17/9525 - Søknad om tilskudd til 40 års jubileum Tøråsen grannelag**

Journaldato: 07.11.2017

1 dokument▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)**049/17 - 17/10072 - Ny samarbeidsavtale for 110 sentralen for innlandet fra 01.01.18**

Journaldato: 07.11.2017

7 dokumenter▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)**050/17 - 17/3521 - Revidering av økonomireglement**

Journaldato: 02.11.2017

2 dokumenter▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)**051/17 - 16/9942 - Våler kommunens finansreglement**

Journaldato: 06.11.2017

3 dokumenter▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

**052/17 - 17/9323 - Tertialrapportering 2. tertial 2017**

Journaldato: 07.11.2017

1 dokument[Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)**Fremmøte**

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Lise Berger Svenkerud	Høyre	ordfører	lise@vis.kommune.no
Espen Svenneby	Arbeiderpartiet	varaordfører	Espen.Svenneby@byggma.no
Ragnar Kristmoen	Arbeiderpartiet	medlem	ragnar@kristmoen.no
Ivar Arnesen	Senterpartiet	medlem	iarnesen2017@gmail.com
Ole Frode Mikkelsgård	Venstre	medlem	post@olefrode.no

[ACOS Innsyn](#) levert av [ACOS AS](#)



Innkalling til Formannskapet

Møtedato: 09.11.2017
Møtested: Møterom Sentralgården
Møtetid: 09:00

Rådmann gjennomgår budsjett og økonomiplan og videre prosess med salderingsbehov.

Den som har lovlig forfall, eller er inhabil i noen av sakene, må melde fra så snart som mulig.
Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Saksliste

Saksnr	Arkivsak	Tittel
053/17	14/1560	Avtaler om etablering og drift av Strandpark mm.
054/17	17/1169	Kommunale vigsler - endring av ekteskapsloven.
055/17	15/1293	Suppleringsvalg i KO
056/17	12/124	Godkjenning av møteplan for 2018

SKATTEINNGANGEN

Avvik skatteinng./budsj.

MÅNED	Budsjett 2017				Inngang 2017				Avvik skatteinng./budsj.			
	INNGANG 2015	INNGANG 2016	BUDSJETT 2017	Akkum. Hittil	INNGANG 17	Akkum. Hittil	Hittil i år	I %	BUDSJETT 17	AVVIK FRA	INNGANG 16	AVVIK FRA
									Pr. mnd.			
JAN	8 160 029	8 965 873	9 000 000	9 000 000	9 395 165	9 395 165	395 165	4,39 %	395 165	4,39 %	429 292	4,79 %
FEB	730 854	637 308	700 000	9 700 000	943 131	10 338 296	638 296	6,58 %	243 131	34,73 %	305 823	47,99 %
MARS	11 674 376	12 934 368	12 800 000	22 500 000	12 926 134	23 264 430	764 430	3,40 %	126 134	0,99 %	-8 234	-0,06 %
SUM	20 565 259	22 537 549		22 500 000	23 264 430	23 264 430						
APRIL	907 973	1 076 377	1 200 000	23 700 000	809 061	24 073 491	373 491	1,58 %	-390 939	-32,58 %	-267 316	-24,83 %
MAI	12 269 841	14 315 972	14 400 000	38 100 000	14 598 443	38 671 934	571 934	1,50 %	198 443	1,38 %	282 471	1,97 %
JUNI	698 824	598 311	600 000	38 700 000	584 373	39 256 307	556 307	1,44 %	-15 627	-2,60 %	-13 938	-2,33 %
SUM	34 441 897	38 528 209		38 700 000	39 256 307	39 256 307						
JULI	8 622 774	9 273 185	9 100 000	47 800 000	9 444 030	48 700 337	900 337	1,88 %	344 030	3,78 %	170 845	1,84 %
AUG	1 309 318	1 226 700	1 200 000	49 000 000	1 145 617	49 845 954	845 954	1,73 %	-54 383	-4,53 %	-81 083	-6,61 %
SEPT	12 510 152	13 698 559	13 700 000	62 700 000	14 085 192	63 931 146	1 231 146	1,96 %	385 192	2,81 %	386 633	2,82 %
SUM	56 884 141	62 726 653		62 700 000	63 931 146	63 931 146						
OKT	382 963	388 847	400 000	63 100 000	1 037 223	64 968 369	1 868 369	2,96 %	637 223	159,31 %	648 376	166,74 %
NOV	14 627 603	16 192 574	15 500 000	78 600 000								
DES	890 634	463 327	422 000	79 022 000								
TOT	72 785 341	79 771 401	79 022 000	79 022 000								

Kommentar fra skatteoppkrever:

I oktober 2017 fikk Våler inn kr. 637 223,- mere enn budsjettert. Dvs. en + på 159,31%
Samtidig fikk vi inn kr. 648 376,- mer enn i oktober 2016. Dvs. en + på 166,74%
Akkumulert hittil i år har vi fått inn kr. 1 868 369,- mer en budsjettert. Dvs. en + på 2,96%

Våler 2.november 2017.

Odd Nybo
Skatteoppkrever

VEDLEGG 4 tilsak

Glåmdal sekretariat IKS

- 2 NOV 2017

J.nr.: V-103/17 Arkiv: 416.53

Saksbeh.:

58/17

Kurs - Fagkonferanse og seminar - NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2018

VEDLEGG 5
til sak 58/17

Oversikt over kurs og konferanser i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Kurs og konferanser innenfor temaene revisjon, regnskap, jus og organisasjon og ledelse.

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2018



Skann QR-koden og få twitter.com/nkrf direkte på smarttelefon eller nettbrett.

Program | #ku18nkrf

Hovedtemaer:

- Digitalisering
- Arbeidslivskriminalitet
- Etikk
- Personvern

Onsdag 7. februar 2018:

Møteleder: Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

09.00: Registrering og kaffe + noe å bite i | Utstilling

10.00: Velkommen

► Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10: Åpning

► Stortingsrepresentant **Karin Andersen** (SV), leder av Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

DIGITALISERING

10.40: En tilstandsrapport fra digitaliseringen i kommune-Norge

► **Elin Wikmark Darell**, leder av Værnesregionen IT

11.10: Digitaliseringsstrategi i kommune-Norge

► **Line Richardsen**, avdelingsdirektør for digitalisering i KS

11.40 - 12.40: Lunsj

12.40: Slik gjør vi det i Bergen

► **Dag Inge Ulstein** (KrF), byråd for finans og innovasjon i Bergen kommune

13.25: Pause | Utstilling

13.45: Slik bygges Norge

► **Einar Haakaas**, journalist og forfatter

14.30: Pause | Utstilling

14.50: Kontrollutvalgets rolle i undersøkelsen av byggesaksbehandling i Tjøme kommune

► **Dag Erichsrud** (H), leder av kontrollutvalget i Tjøme kommune

15.40: Pause | Utstilling

16.00 - 17.00: Etikk og politikk

► **Geir Lippestad** (A), byråd for næring og eierskap i Oslo kommune

19.30: Middag

Torsdag 8. februar 2018:

Møteleder: ...

09:00: Er den nye personopplysningsloven svaret på de teknologiske utfordringene vi møter de neste årene?

► **Bjørn Erik Thon**, direktør i Datatilsynet

10:00: Pause | Utstilling

10:20: Hvordan kan den etiske standarden som lages for kommunene bistå kommuneledelsen og kontrollutvalgene?

► **Tina Søreide**, professor ved NHH

11:05: Pause | Utstilling

11:25: Etikk i en ny mediehverdag

► **Per Arne Kalbakk**, NRKs etikkredaktør

12:10: Pause | Utstilling

12:30: Kåseri

► Annonseres senere

13:00: Lunsj

(Det tas forbehold om endringer i programmet. Sist oppdatert: 10. november)



NKRF - på vakt for fellesskapets verdier

Interessert i kontroll og tilsyn?

Følg emneknaggen: #kontrollutvalg

www.nkrf.no/kontrollutvalg

Nøkkelopplysninger

Fra/til 7. februar 2018, 10:00 - 8. februar 2018, 13:00

Påmeldingsfrist 19. desember

Pris Kr 6 600 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 000 eks. mva.)

Kr 4 930 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 330 eks. mva.)

Kr 1 120 for overnatting m/frokost fra 6. til 7. februar 2018

Sted [The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen](#)

Etterutdanning 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

Foredragsholder Se programmet

Påmeldingsskjema

Fornavn *

Etternavn *

Selskap/enhet *

Fakturaadresse *

Postnummer *

Poststed *

Ressursnr. e.l.



TILTAKSPLAN 2018

KONTROLLUTVALGET I
VÅLER KOMMUNE



Oppdatert 23.11.17

**Tilsyn med forvaltningen**

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Fortløpende rapportering	• Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. • Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. • Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging) ○ Saker fra formannskapet - Hans Johan Finne ○ Saker fra kultur og oppvekst – May Britt Nordhagen ○ Saker fra næring og miljø – Marita Kalfoss Sollien ○ Saker fra helse og omsorg – John Christian Wold. ○ Regnskapssaker – Åse S. Svendsen. • John Cristian Wold er kontrollutvalgets representant i kommunestyret.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	• Samtale med ordfører og rådmann. • Rapporteringer fra rådmannen: ○ Økonomisk situasjon – inkludert byggeregnskap. ○ Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). ○ Oppfølging av kommunestyrevedtak. ○ Sykefravær. • Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. • Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging (sekretariatet utarbeider oversikt).
Aktuell informasjon	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på ulike områder, bl.a. ut fra overordnet analyse for forvaltningsrevisjon. Slik informasjon blir spesifisert under hvert enkelt møte.
Mandag 12.2.18	• Informasjon om IKT-sikkerheten i kommunen. •
Mandag 19.3.18	• Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2017 og kontrollrapport fra Skatteetaten. •
Mandag 14.5.18	•
Mandag 27.8.18	• Oppfølging av intern kontroll i det første møtet etter sommerferien 2018, med statusrapportering underveis, jf. KU-sak 50/17.
Mandag 15.10.18	•
Mandag 3.12.18	• Oppfølging av KS-saker, ikke oppfulgte saker.
2019	•

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er i all hovedsak relatert til bestemmelsene i kap. 4 i forskrift om kontrollutvalg.
Mandag 12.2.18	• Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2017, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet.
Mandag 19.3.18	•
Mandag 14.5.18	• Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2017. • Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2017.
Mandag 27.8.18	•
Mandag 15.10.18	• Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2018.
Mandag 3.12.18	• Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2018, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet for 2017 (eventuelt i det første møtet i 2019).
2019	• Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2018, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet for 2017.



Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon og bestemmelsene i kap. 5 i forskrift om kontrollutvalg
Mandag 12.2.18	• Prosjektplan forvaltningsrevisjon.
Mandag 19.3.18	• Oppfølging, jf. KU-sak 51/17 i løpet av våren 2018.
Mandag 14.5.18	• Rapport FR vann/avløp (innen 1.4.18)
	•
Mandag 27.8.18	• Oppfølging av FR-Samhandlingsreformen innen 1.8.18.
Mandag 15.10.18	•
Mandag 3.12.18	• Revidert plan for forvaltningsrevisjon for 2019-2020.
2019	•

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll og bestemmelsene i kap. 6 i forskrift om kontrollutvalg.
Mandag 12.2.18	• Rapport selskapskontroll /forvaltningsrevisjon i SOR IKS.
Mandag 19.3.18	• Vurdering av bestilling av selskapskontroll i tråd med plan for 2016-2019
Mandag 14.5.18	• Revidert plan for selskapskontroll for 2018-2019.
Mandag 27.8.18	•
Mandag 15.10.18	•
Mandag 3.12.18	•
2019	•

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov. Revisjonens plan for Våler kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget. Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i koml. § 77 nr. 4.
Mandag 12.2.18	• Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors habilitetserklæring for Våler kommune for 2018. • Oppdragsavtale for Våler kommune 2018. • Statusrapport oppdragsavtale for 2017, andre halvår (31.12.17).
Mandag 19.3.18	•
Mandag 14.5.18	•
Mandag 27.8.18	• Statusrapport oppdragsavtale 1. halvår 2018 (30.6.18) • Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors habilitetserklæring for Våler kommune for revisjonsåret 2018.
Mandag 15.10.18	•
Mandag 3.12.18	• Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere.

Budsjettbehandlingen

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i forskrift om kontrollutvalg § 18.
Mandag 12.2.18	•
Mandag 19.3.18	•
Mandag 14.5.18	•



KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
Mandag 27.8.18	Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2019 behandles kontrollutvalget.
Mandag 15.10.18	
Mandag 3.12.18	Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i koml. § 77 nr. 6.
Mandag 12.2.18	- Kontrollutvalgets årsrapport for 2017 behandles og oversendes deretter kommunestyret til behandling. - Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. - Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.
Mandag 19.3.18	
Mandag 14.5.18	
Mandag 27.8.18	
Mandag 15.10.18	
Mandag 3.12.18	Kontrollutvalgets årsplan for 2019 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret til orientering.



Sak nr.	Sak
59/2017	Samtale med ordføreren.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget inviterer ordfører Lise Berger Svenkerud til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Våler kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift



Sak nr.	Sak
60/2017	Informasjon om SFO og prosjektet Kultur for læring.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

Til dette møtet har kontrollutvalget innkalt barnehage- og skolefaglig rådgiver Dagrun Gundersen for å orientere om SFO og prosjektet Kultur for læring i Våler kommune.

Når det gjelder **SFO**, står det følgende på regjeringens side:

Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning (SFO) før og etter skoletid for 1. – 4. årstrinn og for barn med særskilte behov for 1. – 7. årstrinn. Kommunens plikt til å ha skolefritidsordning er begrenset til skoleåret. Det er ingen plikt for kommunene til å ha en slik ordning i feriene. Opplæringsloven gir ikke elevene rett til plass i SFO.

Det står videre: Skolefritidsordningen skal ha **vedtekter som fastsettes lokalt av kommunen**. Vedtektene skal som et minimum inneholde eierforhold, opptaksmyndighet, opptakskriterier, opptaksperiode, oppsigelse av plassen, foreldrebetaling, leke- og oppholdsareal, daglig oppholdstid, åpningstider og bemanning og ledelse.

Kontrollutvalget ber derfor om en orientering om SFO-ordningen, om kommunen har vedtekter og hvordan de f.eks. løser tilsyn med barn med spesielle behov, som er nevnt i setningen over.

Kontrollutvalget fikk i et fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen 30.8.17 informasjon bl.a. fra Fylkesmannen i Hedmark (Anne Cathrine Holth) om prosjektet **Kultur for læring**.

Kontrollutvalget vil gjerne ha en orientering om hvordan det jobbes med dette i Våler, herunder

- **Hvordan stiller lærerne seg til dette prosjektet, er de motiverte?**
- **Hvordan er prosjektet planlagt utført og hva er resultatene så langt?**

Kontrollutvalget har i tillegg bedt om en orientering om en mobbesak som skal ha funnet sted på Våler ungdomsskole.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.



Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift



Sak nr.	Sak
61/2017	Ytterligere oppfølging av «Overordnet selskapskontroll».

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Hedmark Revisjon IKS la i juni 2015 fram en såkalt overordnet selskapskontroll, dvs. en kontroll av kommunens oppfølging av deleide selskaper. Rapporten ble behandlet i kontrollutvalget 11.6.15 og deretter i kommunestyret 22.6.15, sak 053/15, med følgende vedtak:

1. Kommunestyret tar rapport om overordnet selskapskontroll – kommunens oppfølging av deleide selskaper til orientering.
2. Kommunestyret ber administrasjonen vurdere og eventuelt følge opp rapportens anbefalinger.

I rapporten står det følgende (under kap. 10 om anbefalinger):

Våler kommune kan vurdere å rullere sin nåværende eierskapsmelding og i en ny melding ha med en oppdatert liste over sine deleide selskaper. De kan også komme videre i prosessen med utarbeidelsen av en eierskapsstrategi som kan gi retningslinjer for hvorfor kommunen skal være en eier i et selskap.

Kontrollutvalget satte opp denne saken til behandling i møtet 29.8.16, sak 34/16, men ettersom rådmannen ikke hadde hatt anledning til å prioritere tid til denne oppgaven, ble saken utsatt til våren 2017. Heller ikke til møtet 27.3.17, hadde rådmannen gitt noen tilbakemelding til om anbefalingen var fulgt opp.

Det er sagt følgende under kontrollutvalgets behandling i sak 20/17:

Det er ikke mottatt noen tilbakemelding fra rådmannen på denne saken og det er heller ikke gjort noe mer med denne saken etter at tidligere rådmann sluttet.

Det er ikke laget noen eierskapsmelding siden 2012.

Kontrollutvalget oppfordret rådmannen til å jobbe med denne saken. Saken utsettes til det siste møte i 2017.

Saken settes derfor opp til ny behandling i møtet 4.12.17 og vi har bedt om en tilbakemelding fra rådmannen innen 23.11.17. I skrivende stund er ikke svar mottatt, og tilbakemeldingen vil derfor bli ettersendt.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.



Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift



Sak nr.	Sak
62/2017	Samtale med rådmannen.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget innkaller rådmann Eyvind Alnes til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Våler kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen.

- *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet.*
- *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
- *Registrerte åpne tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av KS-saker.*
- *Sykefraværet i kommunen.*

Under punktet om økonomisk rapportering ber kontrollutvalget om at du orienterer om **husleier utleieboliger**, inntekter, restanser og eventuelle avskrivninger av fordringer.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift



Sak nr.	Sak
63/2017	Informasjon om den nye personopplysningsloven.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Det skal iverksettes en ny personopplysningslov fra 25.5.2018, og det vil ikke bli noen periode hvor kommunen kan tilpasse seg de nye reglene, når loven først har trådt i kraft. Kommunen må ha alle rutiner i forhold til den nye loven på plass før ikrafttredelse. Den nye personopplysningsloven erstatter personverndirektivet av 1995 og personopplysningsloven av 2000 og personopplysningsforskriften.

Kontrollutvalget har derfor innkalt rådmannen for å informere om:

- Hvordan har kommunen innrettet seg etter den **nye personopplysningsloven** og øvrige rutiner for å ivareta sikkerheten i kommunen, bl.a.:
 - Har kommunen tilstrekkelig kompetanse til å ivareta de nye reglene?
 - Har kommunen tilstrekkelig med ressurser til å ivareta de nye reglene?
 - Er det etablert rutiner for å ivareta de nye reglene?
 - Er det valgt personvernombud?
 - Er det igangsatt opplæring på området?

Det er sagt i brevet til rådmannen at hvis rådmannen ønsker å ha med seg noen andre til å orientere eller eventuelt at noen møter i hans sted, er dette i orden for kontrollutvalget.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift



Sak nr.	Sak
64/2017	Bestilling av prosjektplan forvaltningsrevisjon i tråd med plan for forvaltningsrevisjon.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Plan for forvaltningsrevisjon for 2017-2020.
2. Oversikt over de øvrige kommunenes planer (i regionen).

Saksopplysninger

I tråd med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020, bestilte kontrollutvalget i møtet 27.3.17 en forvaltningsrevisjon knyttet til vann og avløp. Denne rapporten skal kontrollutvalget etter planen få til behandling i mai 2018. Det er derfor greit å allerede nå vurdere neste bestilling, slik at revisjonen vet hva de skal jobbe med framover.

Det neste prosjektet i plan for forvaltningsrevisjon er IKT-sikkerhet. Både Åsnes og Grue har dette i sin plan for bestilling nå. Det er veldig ressursbesparende om det er flere som velger samme prosjekt. Alle tre kommunene har forskjellige IT-løsninger.

IKT-sikkerhet kan være så mangt. Det kan handle om gode rutiner for tilganger/avganger i IT-systemer, fysisk sikkerhet av servere, pc-er, skrivere osv. (brann, vann, innbrudd, strømbrudd osv.), sårbarhet i forhold til ressurspersoner osv. Det kan også være informasjonssikkerhet, og da spesielt i forhold til personopplysningsloven. Den nye personopplysningsloven trer i kraft fra mai 2018 (jf. KU-sak 61/17), og kommunen har store oppgaver i den forbindelsen. Inkludert i dette kan journalføring, off.lov/forvaltningslov/arkiv være temaer.

Saken legges fram for diskusjon i kontrollutvalget – hvilke temaer/områder bør en satse på? Det er viktig at kontrollutvalget får med de områdene punktene som de mener er mest hensiktsmessig.

På bakgrunn av diskusjonene i møtet, vil revisjonen legge fram en prosjektplan med problemstillinger i neste møte.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for Våler kommune for 2017-2020 og bestiller en prosjektplan med utgangspunkt i **IKT-sikkerhet** i Våler.
2. Prosjektplanen legges fram i neste møte.

Kontrollutvalgets behandling



Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift



PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON FOR VÅLER KOMMUNE

2017-2020



Hele dokumentet «Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for 2017-2020» ligger på
<http://www.gs-iks.no/filer/dokumenter/OA-og-plan-for-FR-2017-2020-V.pdf>

Utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS
Behandlet i kontrollutvalget 28.11.16
Vedtatt i kommunestyret 12.12.16, sak 102/16

1 Innledning

1.1 Forvaltningsrevisjon

Ifølge kommunelovens § 77, nr. 4 og forskrift om kontrollutvalg § 9, er det kontrollutvalgets ansvar å påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Av departementets merknader til paragrafen framgår det at det i siste instans påhviler kommunestyret å sørge for at det blir mulig for kontrollutvalget å oppfylle forskriftens krav på dette punktet, blant annet ved å stille de nødvendige budsjettmidler til rådighet for kontrollutvalget.

Målet med forvaltningsrevisjon er å bidra til at virksomheten blir mer kostnads- og formålseffektiv. Forvaltningsrevisjonens innhold er utdypet i forskrift om revisjon § 7, første ledd:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,*
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,*
- c) regelverket etterleves,*
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,*
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,*
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.*

Forvaltningsrevisjonen er med andre ord et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ, for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon søker også å avdekke forbedringspotensialer i virksomhetene og ønsket er at resultatene av forvaltningsrevisjon har en positiv effekt på organisasjonsmessig læring og utvikling.

1.2 Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal i henhold til forskriften § 10, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, som skal vedtas av kommunestyret.

"Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter."

Av 2. ledd framgår det at planen skal baseres på en overordnet analyse. Selve forskriftsteksten gir ingen føringer på hva en slik overordnet analyse er, eller hvordan den skal gjennomføres, bortsett fra at den skal bygge på risiko- og vesentlighetsvurderinger med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Imidlertid har Norges Kommunerevisorforbund utarbeidet en veileder¹, som vi har hentet inspirasjon fra.

I kommentarene til forskriften er det sagt at det kan være hensiktsmessig å utarbeide en årlig plan, eventuelt at planen revurderes hvert år, ettersom endringer skjer raskt og forutsetningene kan endre

¹ http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/OA_Veileder.pdf

seg. Ettersom det legges opp til at kontrollutvalget kan få myndighet til å gjøre endringer i planen, har sekretariatet vurdert det som mest realistisk å få lagt fram en ny plan hvert fjerde år, men med en revidering av planen etter to år (i 2018). Det ble gjennomført en overordnet analyse for Våler i 2012 og kommunestyret vedtok plan for forvaltningsrevisjon for 2013-2016 i møtet 28.1.13 sak 008/13. En ny plan for perioden 2013-2016 ble vedtatt i kommunestyret KS 23.3.15 sak 21/15.

Vi har valgt å legge analysen og planen i samme dokument. Etter innledningen i kapittel 1, følger plan for forvaltningsrevisjon (kapittel 2). Den overordnede analysen starter i kapittel 2 med en beskrivelse av overordnet perspektiv. I kapittel 3 følger en beskrivelse av kommunen. Selve vurderingen/analysen er omtalt i kapittel 5. I vedlegg 1 har vi lagt inn regnskapstall og kostratall for deler av kommunens virksomhet. Perioden for planen satt til 2017-2020, ettersom den legges fram helt på slutten av 2016.

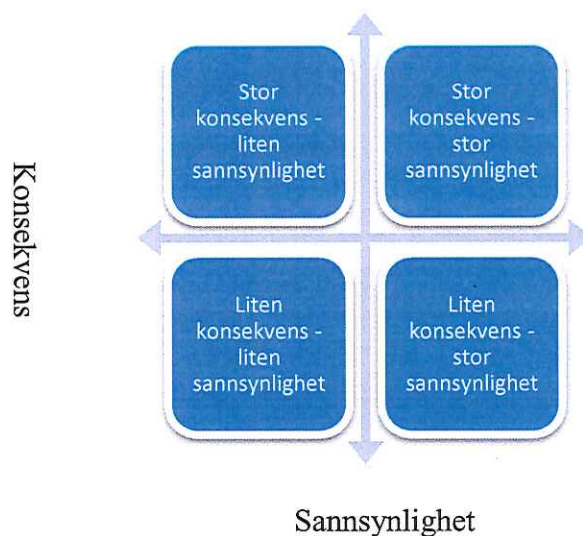
I kommentarene til forskriften sies det også at det er naturlig at eventuell forvaltningsrevisjon gjennom selskapskontroll samordnes med forvaltningsrevisjon i kommunens virksomhet. Vi har lagt fram en egen plan for selskapskontroll, men i kapittel 2, plan for forvaltningsrevisjon, tar vi inn en oversikt over vedtatt/foreslått forvaltningsrevisjon i selskaper.

Den overordnede analysen er gjennomført av Glåmdal sekretariat IKS.

1.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger. Begreper.

Analysen er bygd på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Risiko er sannsynligheten for at en uønsket hendelse skal oppstå, eller at kommunens målformuleringer ikke nås. Vesentlighet har å gjøre med hvor store konsekvenser det vil ha dersom det negative inntreffer.

Den overordnede analysen skal brukes til å identifisere på hvilke områder risikoen er størst. I tillegg må vi ta med i vurderingen hvilke konsekvenser hendelsen vil kunne få og hvor sannsynlig det er at den oppstår. I uttrykket risiko- og vesentlighetsvurdering ligger at det skal gjøres en vurdering av, på hvilke områder av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik, i forhold til vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten. Risikovurderingen kan illustreres slik:



1.4 Kilder

I departementets merknader til bestemmelsen omtales overordnet analyse nærmere. Her framgår det at hensikten med analysen er å framskaffe relevant informasjon om kommunens virksomhet slik at kontrollutvalget settes i stand til å legge en plan for forvaltningsrevisjon, og foreta en prioritering av aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjekter.

For å kunne gjennomføre en overordnet analyse, må vi nødvendigvis ned på et visst detaljnivå i undersøkelsene. Likeledes er det behov for å benytte flere kilder til undersøkelsene. De viktigste kildene vi har benyttet oss av er:

- Kommunens årsberetning og regnskap for 2014-2015.
- Eventuelle andre rapporter i kommunen, planer.
- Kommunes hjemmeside på internett
- Samtaler med ordføreren og rådmannen.
- Spørreskjemaer til kommunalsjefene/etatssjefene.²
- Spørreskjema til og samtale med kontrollutvalgets medlemmer.
- Spørreskjema til formannskapsmedlemmene.³
- Samtaler med Hedmark Revisjon IKS, erfaringer fra regnskapsrevisjon.
- Tidligere overordnet analyse og gjennomført forvaltningsrevisjon.
- Tilsynsrapporter fra andre instanser (eks. Fylkesmannen osv.)
- Tallframstillinger, (KOSTRA-tall⁴), www.ssb.no/kostra/
- Skoleporten <http://skoleporten.udir.no/>
- Kommunebarometeret http://www.kommunal-rapport.no/artikkel/her_er_arets_utgave_av_kommunebarometeret?ip_login_no_cache=401b7442ca8ea098ffd292c8f34ad355
- KMDs produksjonsindeks <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunedata/produksjonsindeks2/id2507960/>
- Eventuelle lokale oppslag i media eller saker tatt opp i media i et nasjonalt perspektiv.

² Det er sendt spørreskjemaer til 9 personer, **alle har svart**.

³ Kun ett av formannskapsmedlemmer (ordfører fikk ikke denne henvendelsen) har svart.

⁴ KOSTRA er et rapporteringssystem (KOMMune STAT RAPportering) fra kommunen og kommunale virksomheter til SSB. Det som rapporteres er regnskapstall og nøkkeltall fra de forskjellige tjenesteområdene i kommunene.

2 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020

2.1 Innledning

Som nevnt innledningsvis er det sagt i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner at kontrollutvalget skal utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal utarbeides minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Planen skal bygge på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger.

På denne bakgrunn av den overordnede analysen og diskusjoner i kontrollutvalget, har kontrollutvalget satt opp en oversikt over områder som anbefales belyst nærmere. Konkrete problemstillinger blir lagt fram ved bestillingen.

2.2 Forslag til prosjekter

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
Vann og avløp	Sikrer kommunen innbyggerne et tilfredsstillende vann- og avløpsnett? Hvordan er vedlikeholdet av dette nettet? (mulig mindre prosjekt)	2017
IKT-sikkerhet	Tilganger/avganger, fysisk sikkerhet, sårbarhet osv., inkludert journalføring, off.lov/forvaltningslov/arkiv (mulig felles prosjekt med andre kommuner)	2017
Spesialundervisning og psykososialt miljø i skolen	Det vurderes et prosjekt rettet mot opplæringsloven § 9A og oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjon innen spesialundervisning. Avventer kommunens oppfølging av Fylkesmannens tilsyn.	Vurderes høsten 2017
Investeringsprosjekter	Kostnadsberegning, styring, oppfølging, rapportering og evaluering (kontraktstyring).	2018
Oppvekst	Skoleresultater, kompetanse i skolen (eventuelt fellesprosjekt med alle kommunene i regionen)	2018-2019①
Oppfølging av kommunestyrevedtak	Blir kommunestyrets vedtak fulgt og har rådmannen et tilfredsstillende system for å sikre at vedtakene blir fulgt opp? (mulig mindre prosjekt)	2019
Saksbehandling teknisk.	Gjennomgang av saksbehandlingen for byggesak med mer på teknisk, tidsfrister (saksbehandlingstid) og dispensasjoner.	2019
Intern kontroll	Hvordan fungerer den interne kontrollen i Våler? Det kan være flere områder det er aktuelt å vurdere i forhold til god intern kontroll, eks. gavemidler sykehjem, tvungen forvaltning og bofellesskap, økonomirutiner, medisinhåndtering, håndtering av pasientmidler sykehjem osv. Hvordan fungerer avvikssystemet? Nærmere spesifisering ved bestilling. kan eventuelt også kombineres med etiske holdninger, kultur.	2020
Selvkost	Følges reglene for selvkostberegninger i kommunen? (mulig mindre prosjekt)	2020
Kommunens kultur og holdninger	Kompetanse, profesjonalitet, engasjement, etiske holdninger, serviceinnstilling, osv.	Reserve

① Avventer prosjektet «Kultur for læring» som skal gjennomføres i fylkets regi.

Etter de ressursene som er avsatt til forvaltningsrevisjon i Våler kommune, kan vi ikke forventet mer enn ett prosjekt pr. år. Det er derfor flere foreslått prosjekter enn det er ressurser til. Noen av prosjektene kan gjennomføres med litt færre ressurser (mindre prosjekter) slik at det kan gjennomføres flere på ett år. Hvis noen av prosjektene blir gjennomført i flere kommuner, vil også dette redusere tidsbruken for hver kommune og gi muligheter for flere prosjekter pr. år. Dette vurderes fortløpende, jf. også det som er sagt i pkt. 2.4.

Det er i **plan for selskapskontroll** (for perioden 2016-2019) foreslått følgende **forvaltningsrevisjoner**⁵:

Selskap	Kontroller	Kommentarer
Solør Renovasjon	Forvaltningsrevisjon	Lov om offentlige anskaffelser.
Våler Vekst	Forvaltningsrevisjon	Kompetanse og kultur og ivaretagelse av brukerne.
Midt Hedmark brann og redningsvesen IKS	EK med FR knyttet til Kvalitet på tjenesten/ kompetanse og ferdighet	Under forutsetning av at det blir med andre kommuner på bestillingen. Sekretariatet tar kontakt med de øvrige sekretariatene.

2.3 Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjonen

Etter at kommunestyret har vedtatt plan for forvaltningsrevisjon, vil kontrollutvalget sørge for å bestille forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget vedtar problemstillinger, prosjektplan og ressurser, og om det i så fall skal gjennomføres foranalyse. Bestillingen sendes Hedmark Revisjon IKS. Revisjonen skal levere revisjonsrapporter i henhold til den foretatte bestillingen og god kommunal revisjonsskikk på området (RSK 001⁶).

I tråd med forskrift om revisjon § 8 skal revisor rapportere fortløpende til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon. Videre er kontrollutvalget pålagt ansvar for å rapportere til kommunestyret. Med mindre kommunestyret vedtar spesielle bestemmelser for når og hvordan denne rapporteringen skal foregå, er det opp til kontrollutvalget å finne en hensiktsmessig form og frekvens på dette. Rapport og resultater fra det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt legges fortløpende frem for kommunestyret.

2.4 Endringer

Hvis forutsetningene skulle endre seg, kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. Årsaken til endringen rapporteres til kommunestyret.

Våler, 28.11.16
Hans Finne (sign.)
leder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

⁵ Forslag fra kontrollutvalgets side. I skrivende stund er ikke planen behandlet enda i kommunestyret.

⁶ Standard for forvaltningsrevisjon, fastsatt av Norges Kommunerevisorforbund 23.5.05 og gjort gjeldene som god kommunal revisjonsskikk for prosjekter fra 1. oktober 2005.

Prosjekter/temaer	Eidskog	Grue	Kongsvinger	Nord-Odal	Sør-Odal	Våler	Åsnes
Administrasjon og styring	2017						
Tilskudd til private barnehager	2017						
Intern kontroll	2018				2017		
Nord-Odal kommuneskoger K/F/Intern kontroll				2018			
NAV (utenom plan)		2017					
IKT-sikkerhet		2017 ¹	2018			2017	2017 ²
Miljøarbeidertjenesten/samordning av tjenester		2017/2018			2017/2018		2018
Kommunens kultur og holdninger		2018					
Barnevern			2017				
Spesialundervisning/PPT			2017				
Spesialundervisning og psykososialt miljø						2017?	
Investeringsprosjekter			2018	2018	2018	2018	
Selvkost				2017			
Startlån				2017			
Tildelingskontoret					2018		2018
Vann og avløp						2017	
Næringsutvikling							2017
Økonomikontoret							2018
Oppvekst	2018/2019	2018/2019	2018/2019	2018/2019	2018/2019	2018/2019	2018/2019

Det som er merket med rødt, er bestilt.

¹ Bestilles samsynligvis 5.12.17
² Bestilles samsynligvis 29.11.17



Sak nr.	Sak
65/2017	Informasjon om kulturenheten i kommunen.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelse ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

Til møtet 4.12.17 har kontrollutvalget sagt at de ønsker en generell informasjon om **Kulturenheten** i Våler kommune. Følgende spørsmål kan være utgangspunkt for orienteringen:

- *Hvilke oppgaver og tilbud ligger innenfor enheten?*
- *Har enheten de ressurser som kreves for å utføre tilfredsstillende tjenester?*
- *Hvordan blir tilbudet mottatt og i hvor stor grad blir det benyttet?*
- *Hva er hovedutfordringene i enheten?*
- *Hva fungerer bra i enheten?*
- *Har enheten nødvendig kompetanse?*

Vi har bedt kultursjef Cathrine Hagen om å komme og orientere og har sagt hvis det er andre forhold som det bør orienteres om, er dette selvsagt i orden.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift



Sak nr.	Sak
66/2017	Årsplan for kontrollutvalget for 2018.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Årsplan 2018 – Kontrollutvalget i Våler.

Saksopplysninger

Sekretariatet har laget et forslag til årsplan for 2018. Den bygger på samme mal som i 2017, hvor vi i årsplanen har en litt mer overordnet oversikt over kontrollutvalgets oppgaver, mens det i tillegg lages en intern tiltaksplan som diskuteres/vurderes i kontrollutvalget i hvert møte. En oppdatert versjon av tiltaksplanen vil til enhver tid ligge på www.gs-iks.no, under «Dokumenter».

Når det gjelder møtehyppighet, er det lagt opp til 3 møter i vårhalvåret og 3 møter i høsthalvåret. I tillegg vil det sannsynligvis bli et fellesmøte for alle kontrollutvalgene i regionen i løpet av året. Temaer og tidspunkt vil bli lagt fram senere.

Ved behov vil det kunne bli en endring i møteplanen, både i forhold til dato og antall møter. En oppdatert møteplan ligger til enhver tid på www.gs-iks.no.

Det legges opp til en diskusjon om eventuelle temaer for kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen i møtet.

Årsplanen vil bli oversendt kommunestyret til orientering.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen, med de endringer som framkom i møtet, som kontrollutvalgets årsplan for 2017.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2018 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift



VEDLEGG
til sak 66/17

ÅRSPLAN 2018

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE



*Utsikt fra elgpost.
FOTO: Iver Breisjøberg*

**Vedtatt i kontrollutvalget 4.12.17
Behandlet i kommunestyret ..**



INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING.....	3
2	KONTROLLUTVALGET I VÅLER.....	3
3	MØTEPLAN.....	3
4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER I 2018	4
4.1	TILSYN MED FORVALTNINGEN.....	4
4.2	OPPGAVER KNYTTET TIL REGNSKAPSREVISJON	4
4.3	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON	4
4.4	OPPGAVER KNYTTET TIL SELSKAPSKONTROLL	5
4.5	OPPGAVER KNYTTET TIL BUDSJETTBEHANDLINGEN	6
4.6	OPPGAVER KNYTTET TIL TILSYN MED REVISJONEN	6
4.7	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING.....	6
4.8	ØVRIGE OPPGAVER OG AKTIVITETER I 2018	6
	VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT.....	8
	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER	8
	KONTROLLUTVALGET OG REVISOR.....	9
	KONTROLLUTVALGET OG SEKRETARIAT	9



1 Innledning

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget med sitt sekretariat og revisjonen er sentrale hjelpeorganer for kommunestyret og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i **kapittel 12** (§§ 76-83) om ”**Internt tilsyn og kontroll. Revisjon.**” I medhold av kommuneloven (koml.) § 77 nr. 11 er det laget egen forskrift for kontrollutvalg (”KU-forskriften”). Kommuneloven § 77, samt forskrift om kontrollutvalg finnes bl.a. på www.gs-iks.no/?id=6.

Kontrollutvalgets oppgaver knytter seg både til tilsyn med den kommunale forvaltningen og til tilsyn med revisjonens arbeid. Kommunale foretak omfattes også av tilsynet.

Forskrift om kontrollutvalg har bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon (kap. 4), forvaltningsrevisjon (kap. 5) og selskapskontroll (kap. 6). I tillegg er kontrollutvalget gitt oppgaver i forbindelse med valg av revisor (§ 16), ansettelse, suspensjon og oppsigelse av revisor (§ 17) og budsjett for hele kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen (§ 18). Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har et eget kompetent sekretariat (§ 20). Eksempler på hvordan kontrollutvalget kan utføre sine oppgaver er gjengitt i **vedlegget**.

I kontrollutvalgets årsplan har vi omtalt noen av oppgavene som er planlagt gjennomført i 2018. Kontrollutvalget vil i tillegg ha en egen tiltaksplan med mer spesifisering av planlagte tiltak og oppgaver i 2018. Denne blir oppdatert fortløpende og er tilgjengelig på www.gs-iks.no under ”Dokumenter”.

2 Kontrollutvalget i Våler

Kontrollutvalget i Våler består av 5 medlemmer. Følgende medlemmer og varamedlemmer er valgt for perioden 2015-2019:

Medlem	Parti	Varamedlem	
Hans Johan Finne - leder	SP	Eli Grøntoft Dybdahl	Varamedlemmer for 1, 2 og 3
May Britt Nordhagen	SV	Ola Sørlundsengen	
Marita Kalfoss Sollien	V	Nicklas Avén	
John Christian Wold	PP	Kristian Noer	Varamedlemmer for 4 og 5
Åse S. Svendsen - nestleder	AP	Grete Aabakken	

Kontrollutvalgets reglement ligger på www.gs-iks.no, sist vedtatt i kommunestyret 12.9.16.

3 Møteplan

Kontrollutvalgets møter skal holdes for åpne dører på lik linje som andre kommunale utvalg. Kontrollutvalgets møter avholdes på dagtid.

Kontrollutvalget har vedtatt følgende møteplan for 2018:

- Mandag 12.2.18
 - Mandag 19.3.18
 - Mandag 14.5.18
 - Mandag 27.8.18
 - Mandag 15.10.18
 - Mandag 3.12.18
- Det vil i tillegg sannsynligvis bli en fellesdag for alle kontrollutvalgene i regionen i løpet av 2018.
- Ved behov kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. En oppdatert møteplan ligger til enhver tid tilgjengelig på www.gs-iks.no



4 Kontrollutvalgets oppgaver i 2018

4.1 Tilsyn med forvaltningen

Det generelle tilsynet med forvaltningen gjennomføres med følgende tiltak:

- Samtaler med ordføreren og rådmannen, vanligvis hvert møte.
- Informasjon fra enhetene, det tas stilling til dette etter hvert.

Rapportering til kontrollutvalget:

- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får.
- Kopier av rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
- Rådmannens oversikt over oppfølging av KS-saker.
- Oversikt over skatteinngangen.

Kontrollutvalget har hatt tradisjon for å fordele oppmerksomheten på de ulike politiske sakene mellom seg. Dette vil være:

- Saker fra formannskapet - Hans Johan Finne
- Saker fra kultur og oppvekst – May Britt Nordhagen
- Saker fra næring og miljø – Marita Kalfoss Sollien
- Saker fra helse og omsorg – John Christian Wold.
- Regnskapssaker – Åse S. Svendsen.

Kontrollutvalget tar en gjensidig orientering i hvert møte.

Kontrollutvalget vil i løpet av året be om informasjon om ulike områder/temaer eller fra ulike enheter. Den overordnede analysen som er utarbeidet som grunnlag for forvaltningsrevisjon, vil også være et godt hjelpemiddel for kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen, ved å etterspørre informasjon fra enheter og områder som ikke blir prioritert i forhold til forvaltningsrevisjon.

Hvilke enheter som kontrollutvalget ønsker informasjon fra, vil til enhver tid gå fram av kontrollutvalgets tiltaksplan («Tilsyn med forvaltningen»). En oppdatert tiltaksplan ligger på www.gs-iks.no. Kontrollutvalget vil også vurdere å legge noen av møtene sine til de ulike virksomhetene i kommunen, eksempelvis i forbindelse med ulike orienteringer fra enhetene.

4.2 Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon

Ved behandlingen av kommuneregnskapet for 2017, vil kontrollutvalget avgi en uttalelse, som stiles til kommunestyret. Formannskapet får kopi av uttalelsen, slik at den er med når formannskapet gir sin innstilling til kommunestyret.

Alle nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader, som revisjonen ønsker at kontrollutvalget skal følge opp, behandles fortløpende. Nummererte brev som ikke blir godt nok fulgt opp, sendes kommunestyret til videre behandling. Revisjonens årsavslutningsbrev følges opp av revisjonen, med orientering til kontrollutvalget.

4.3 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon

Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020 ble vedtatt i kommunestyret i 2016. Vedtatte prosjekter er som følger:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
Vann og avløp	Sikrer kommunen innbyggerne et tilfredsstillende vann- og avløpsnett? Hvordan er vedlikeholdet av dette nettet? (mulig mindre prosjekt)	2017 (bestilt 27.3.17,



		behandles i mai 2018)
IKT-sikkerhet	Tilganger/avganger, fysisk sikkerhet, sårbarhet osv., inkludert journalføring, off.lov/forvaltningslov/arkiv (mulig felles prosjekt med andre kommuner)	2017 (prosjektplan bestilt 4.12.17)
Spesialundervisning og psykososialt miljø i skolen	Det vurderes et prosjekt rettet mot opplæringsloven § 9A og oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjon innen spesialundervisning. Avventer kommunens oppfølging av Fylkesmannens tilsyn.	Vurderes høsten 2017
Investeringsprosjekter	Kostnadsberegning, styring, oppfølging, rapportering og evaluering (kontraktstyring).	2018
Oppvekst	Skoleresultater, kompetanse i skolen (eventuelt fellesprosjekt med alle kommunene i regionen)	2018-2019
Oppfølging av kommunestyrevedtak	Blir kommunestyrets vedtak fulgt og har rådmannen et tilfredsstillende system for å sikre at vedtakene blir fulgt opp? (mulig mindre prosjekt)	2019
Saksbehandling teknisk.	Gjennomgang av saksbehandlingen for byggesak med mer på teknisk, tidsfrister (saksbehandlingstid) og dispensasjoner.	2019
Intern kontroll	Hvordan fungerer den interne kontrollen i Våler? Det kan være flere områder det er aktuelt å vurdere i forhold til god intern kontroll, eks. gavemidler sykehjem, tvungen forvaltning og bofellesskap, økonomirutiner, medisinhåndtering, håndtering av pasientmidler sykehjem osv. Hvordan fungerer avvikssystemet? Nærmere spesifisering ved bestilling. kan eventuelt også kombineres med etiske holdninger, kultur.	2020
Selvkost	Følges reglene for selvkostberegninger i kommunen? (mulig mindre prosjekt)	2020
Kommunens kultur og holdninger	Kompetanse, profesjonalitet, engasjement, etiske holdninger, serviceinnstilling, osv.	Reserve

Plan for forvaltningsrevisjon vil bli revidert i løpet av høsten 2018.

Alle forvaltningsrevisjonsrapporter blir fulgt opp av kontrollutvalget i ettertid (om hvordan rapportens anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen). Kontrollutvalget vil i 2018 følge opp følgende forvaltningsrevisjoner.

- **Forvaltningsrevisjon Samhandlingsreformen.**
- **Ytterligere oppfølging av forvaltningsrevisjon Drift og rutiner eiendomsforvaltningen.**

4.4 Oppgaver knyttet til selskapskontroll

Plan for selskapskontroll for 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret i 2016, med følgende prosjektområder:

Selskap	Kontroller	Kommentarer
Solør Renovasjon	• Forvaltningsrevisjon	Lov om offentlige anskaffelser.
Våler Vekst	• Forvaltningsrevisjon	Kompetanse og kultur og ivaretagelse av brukerne.
Midt Hedmark brann og redningsvesen IKS	• EK med FR knyttet til Kvalitet på tjenesten/ kompetanse og ferdighet	Under forutsetning av at det blir med andre kommuner på bestillingen. Sekretariatet tar kontakt med de øvrige sekretariatene.

Plan for selskapskontroll vil bli revidert i løpet av våren 2018.



Det er i 2017 bestilt selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i SOR IKS og Midt Hedmark brann og redningsvesen IKS. Disse leveres i 2018. Selskapskontroll vurderes som fellesprosjekter mellom de forskjellige eierne, i den grad det er aktuelt.

Alle gjennomførte selskapskontroller følges opp i ettertid. Det er foreløpig ingen selskapskontroller som skal følges opp i 2018.

4.5 Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2018 i møtet 4.9.17. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Budsjettet vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret. Kontrollutvalget følger opp at dette skjer (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).

4.6 Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen

Følgende tiltak er planlagt:

- Revisjonen rapporterer om sin virksomhet gjennom revisjonens ulike planverk, gjennom oppdragsavtaler og engasjementsbrev og for øvrig ved behov.
- Oppdragsansvarlig revisor både for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon legger fram sine uavhengighetserklæringer i 2018.
- I møtet i oktober 2018 orienterer revisjonen om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2018. Revisjonens plan for Våler kommune er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
- Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere¹ legges fram i siste møtet i 2018.
- Øvrige tiltak går fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

4.7 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalgets årsrapport for 2017 behandles i det første møtet i 2018, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i årsrapporten. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.

Rapporter etter gjennomført forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, eventuelle andre bestillinger og eventuell oppfølging av nummererte brev sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årsplan for 2019 behandles i siste møte i 2018 og sendes deretter kommunestyret til orientering.

4.8 Øvrige oppgaver og aktiviteter i 2018

- Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper. Dette er vist gjennom kontrollutvalgets forslag til budsjett som inneholder en post til kursvirksomhet.
 - Kontrollutvalget ønsker å sende flest mulig av sine medlemmer på NKRFs kontrollutvalgskonferanse 7.-8. februar 2018. NKRFs kontrollutvalgskonferanse er en stor konferanse med deltakere fra hele landet. I de siste årene har antall deltakere ligget på mellom 500 og 600 deltakere.

¹ http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_regnrev.pdf og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_forv_rev.pdf



- Det blir sannsynligvis et fellesmøte for alle kontrollutvalgene i regionen i løpet av 2018, hvor vi presenterer og diskuterer aktuelle temaer. Hovedtema er foreløpig ikke bestemt.
- Det er også ønskelig og nødvendig med jevnlig møter mellom kontrollutvalgslederne i distriktet og ser det som en mulighet gjennom møter i representantskapet i Glåmdal sekretariat IKS.
- Kontrollutvalgets leder eller nestleder vil være til stede i kommunestyret når kontrollutvalgets årsrapport blir behandlet.
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette arbeidet med å informere om kontroll og tilsyn, bl.a. gjennom sekretariatets hjemmeside og ved å oppfordre kommunen til å orientere om kontrollutvalgets virksomhet på kommunens hjemmeside.
- I den grad kontrollutvalget ønsker det, vil sekretariatet delta i kommunestyret når viktige saker fra kontrollutvalget blir behandlet.

Våler, 4.12.17

Hans Johan Finne (sign.)
leder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Vedlegg.



VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT

Kontrollutvalgets oppgaver

Tilsyn med forvaltningen

Kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen kan bl.a. utøves gjennom:

- revisjonens arbeid,
- overordnet analyse
- tilsendte saksdokumenter og protokoller fra kommunestyret og andre politiske utvalg,
- samtalen med ordføreren og rådmannen
- rådmannens rapportering av oppfølging av vedtak,
- innkalling av enhets- eller virksomhetsledere til utvalgets møter, hvor det redegjøres og svares på spørsmål om forvaltning og drift av vedkommende enhet/virksomhet/tjeneste,
- besøk i kommunens forskjellige virksomheter, enheter,
- utvalgets egne observasjoner,
- rapporter fra andre tilsynsorganer,
- saker hvor kommunen har vært omtalt i media

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget har en plikt til å påse at regnskapsrevisjonen skjer på en betryggende måte. Dette tilsynet er omhandlet i årsplanens pkt. 4.6.

Uttalelse til regnskapet

I henhold til forskriften § 7, skal kontrollutvalget på grunnlag av revisjonsberetningen, avgi uttalelse om årsregnskapet. Denne skal avgis til kommunestyret, med kopi til formannskapet før dette behandler regnskapet.

Oppfølging av merknader

Kontrollutvalget har et ansvar i forhold til oppfølging av revisjonens merknader. Dette er merknader som er gitt i nummererte brev, jf. forskrift om revisjon § 4, 2. ledd.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal på grunnlag av revisjonens rapporter og annen informasjon føre tilsyn med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal videre i samarbeid med revisjonen foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Det skal lages en plan for forvaltningsrevisjon, basert på en overordnet analyse. Kontrollutvalget skal legge denne planen fram for kommunestyret.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Selskapskontroll er hjemlet i koml. § 77 nr. 5 og i § 80. Ifølge koml. § 77 nr. 5, skal kontrollutvalget "påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m." Koml. § 80 hjemler utvidet tilsyn i heleide kommunale aksjeselskaper og interkommunale selskaper.

Selskapskontroll er videre omtalt i kontrollutvalgsforskriften kapittel 6. Selskapskontroll består av eierskapskontroll, som er obligatorisk, og forvaltningsrevisjon, som er en "kan-oppgave". Det skal lages en plan for selskapskontroll som legges fram for kommunestyret.

Budsjettbehandlingen

Etter kontrollutvalgsforskriften § 18 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidsnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter.

Tilsyn med revisjonen

Kontrollutvalget skal holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og føre tilsyn med at revisjonsarbeidet er a jour og foregår i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.



Kontrollutvalgets tilsyn med revisjonen kan utøves på følgende måte:

- Gjennom behandling av revisjonens planverk.
- Gjennom forvaltningsrevisjonsprosjekter som forelegges til behandling eller til orientering.
- Gjennom behandling av rapporter vedrørende misligheter/uregelmessigheter.
- Gjennom rapporter vedrørende regnskapsrevisjon eller vurderinger av den interne kontrollen.
- Gjennom revisjonens orienteringer som blir gitt til kontrollutvalget.
- Ved løpende spørsmålsstilling fra kontrollutvalget.

NKRF har utarbeidet veileder for hhv. tilsyn med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon som benyttes i vurderingen.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret. Det er gitt egne bestemmelser om rapportering av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon (KU-forskriften § 11) og selskapskontroll (KU-forskriften § 15). Slik rapportering skal være basert på den vedtatte planen.

Forvaltningsrevisjonsrapporter vil bli oversendt kommunestyret til orientering eller med innstilling etter at utvalget har foretatt en vurdering i den enkelte saken. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet (se pkt. 4.3) er kontrollutvalgets rapportering i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Kontrollutvalget avgir årlig årsplan og årsrapport til kommunestyret.

Kontrollutvalget og revisor

Dette punktet inneholder øvrige forhold til revisor som ikke er knyttet mot noen av punktene ovenfor.

- Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (ev. regnskapsrevisjon) etter bestiller/utførermodellen.
- Kontrollutvalget kan avtale innsynsrett i revisjonens arbeidspapirer i den grad det er nødvendig for kontrollutvalgets tilsynsansvar ovenfor revisjonen (jf. merknader til forskrift om kontrollutvalg § 5, siste ledd). Det lages i så fall en avtale om dette.
- Kontrollutvalget har innsyn i revisjonens saksdokumenter iht. offentlighetslovens bestemmelser, så langt det er nødvendig for kontrollutvalgets arbeid. Jf. også forskrift om revisjon § 20.
- Revisjonen skal orientere kontrollutvalget om gjennomført ekstern kvalitetskontroll fra NKRF.

Kontrollutvalget og sekretariat

I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 20, skal kontrollutvalget ha et eget sekretariat til å bistå seg i sitt arbeid. Det er kommunestyret som skal *"sørge for sekretærbistand som til enhver tid tilfredsstiller kontrollutvalgets behov"*.

Kommentarene til § 20 annet ledd om sekretærtjenester, annet ledd sier: *"Et kompetent sekretariat er en viktig forutsetning for at kontrollutvalget skal fungere godt og utøve sine oppgaver på en tilfredsstillende måte. Sekretariatet for kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg må ha tilgang på en bredt sammensatt kompetanse."*

Glåmdal sekretariat IKS er et interkommunalt selskap som skal ivareta sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalgene i Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes kommuner. Sekretariatet har to ansatte (pt. 1,8 stillinger).



Sak nr.	Sak
67/2017	Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.17.
2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.17.

Saksopplysninger

Som det går fra av koml. § 77 nr. 4 og forskrift om kontrollutvalg (bl.a. § 6), har kontrollutvalget et tilsynsansvar ovenfor regnskapsrevisjon. NKRF¹ har gitt ut en veileder med anbefalinger om hvordan dette kan gjennomføres. Mange av anbefalingene følges allerede, men vi tar en gjennomgang her for å vurdere de forskjellige punktene, jf. vedlegg 1. Selv om det ikke går direkte fram av lovteksten, så har NKRF også laget en veileder for kontrollutvalgets tilsynsansvar for forvaltningsrevisjon. En skjematisk framstilling av denne oppfølgingen ligger i vedlegg 2.

På denne måten anses kontrollutvalgets tilsynsansvar som dokumentert.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til de vurderingene som går fram av

1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.17.
2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.17.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

¹ Norges Kommunerevisorforbund

VEDLEGG I

til sak 67/17

Kontrollutvalgets tilsynsansvar
for regnskapsrevisjon i Hedmark Revisjon IKS
 utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Våler
1. Krav til utdanning og praksis for oppdragsansvarlig revisor – RF § 11	- Oppdragsansvaret for regnskapsrevisjon i Våler i 2017 har vært Reidun Vie. Hun fredsstiller kravene iht. RF § 11. - Alle oppdragsansvarlige og utøvende revisorer i Hedmark Revisjon IKS vil oppfylle NKRFs krav til etterutdanning for 2017, såfremt planlagte kurs ut året blir gjennomført og ansatte ikke blir forhindret fra å delta.
2. Krav til vandel for oppdragsansvarlig revisor – RF § 12	- Oppdragsansvarlig revisor er registrert revisor og har autorisasjon.
3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet – RF § 15	- Dokumentasjon av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet legges fram for kontrollutvalget hvert år. Uavhengighetserklæringen for 2017 for Våler kommune (Tommy Pettersen) ble behandlet i møtet 4.9.17, sak 44/17.
4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet – RF § 13 & 14	- De utøvende revisorene leverer sin egen vurdering til daglig leder i Hedmark Revisjon IKS. De oppdragsansvarlige revisorene leverer også sin vurdering til daglig leder, i tillegg til kontrollutvalget, jf. pkt. 3.
5. Kunnskap om revisjonens innhold	- Det gis informasjon om regnskapsrevisjonen i vedlegg til oppdragsavtalen (jf. pkt. 6). - I tillegg får kontrollutvalget informasjon gjennom den årlige behandlingen av revisjonsstrategien, jf. sak 55/17 (møte 16.10.17). - Kontrollutvalget får også informasjon gjennom rapportering av gjennomført regnskapsrevisjon interim. - Interimrapportering for årsregnskapet 2017 legges fram i det første møtet i 2018. - Kontrollutvalget får også informasjon om revisjonens arbeid ved behandling av årsregnskapet/revisjonsberetningen. - Øvrig informasjon om revisjonen gis i møter ved behov.
6. Avtaler mellom revisor og kontrollutvalget	- Hedmark Revisjon IKS utarbeider en oppdragsavtale som signeres av daglig leder og kontrollutvalgets leder. Kontrollutvalget vedtok en oppdragsavtale for 2017 i møtet 13.2.17 sak 7/17. - Hedmark Revisjon IKS rapporterer i forhold til oppdragsavtalen hvert halvår. - Det er ikke laget andre avtaler mellom kontrollutvalget og revisor.
7. Revisjonsstrategi	- Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav): - o Plan/revisjonsstrategi (høst) - o Interimrapport (vinter) - o Årsavslutning (vår) (revisjonsberetning og årsavslutningsbrev). - o Årsavslutningsbrevet følges opp av revisjonen i forbindelse med utarbeidelse av revisjonsstrategi, og manglende oppfølging rapporteres i interimrapporteringen. - Kontrollutvalget fikk møtet 19.10.16, sak 49/16 informasjon om Hedmark Revisjon IKS sin interne kvalitetssikring (ISQC1). Denne orienteringen ble ikke satt opp på nytt i 2017. - Hedmark Revisjon IKS har ikke hatt ekstern kvalitetskontroll

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Våler
	innen regnskapsrevisjon i 2017.
8. Nummererte brev – RF § 4	- Kontrollutvalget får nummererte brev der det er påkrevet. - Kontrollutvalget i Våler har ikke mottatt noe nummerert brev i 2017.
9. Misligheter – RF § 3, RF § 4, KF § 8	- Vi har den oppfatningen at Hedmark Revisjon IKS følger bestemmelsene som er gitt i forhold til misligheter. - Det er ikke behandlet noen saker knyttet til misligheter i 2017.
10. Revisjonsberetningen – RF § 5	- Kontrollutvalget mottar kopi av revisjonsberetningen, slik bestemmelsene sier. Hvis det er alvorlige mangler, sendes nummerert brev i forkant, jf. det som er sagt i pkt. 8.
11. Revisors møteplikt og møterett – RF § 19, KF § 19	- Oppdragsansvarlig revisor (eller den han bemyndiger) er til stede i kommunestyret når regnskapet blir behandlet. - Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS eller oppdragsansvarlig revisor (eller den han bemyndiger) er til stede i kontrollutvalgets møter, når det er påkrevet. Dette blir vurdert fra møte til møte.
12. Revisors opplysningsplikt – RF § 20	- Revisors opplysningsplikt ovenfor kontrollutvalget følges. Kontrollutvalget får de opplysningene som de ber om.

Forklaringer til punktene:

1. Revisjonsforskriften angir kvalifikasjonskrav til hvem som kan være ansvarlig for revisjon av årsregnskapene for kommunene. Det er krav om bestått bachelor eller master i revisjon samt tre års praksis fra regnskapsrevisjon for oppdragsansvarlig revisor. Forskriftene hjemler en overgangsordning. Kvalifikasjonskravet gjelder ikke de øvrige revisorene i teamet. Dette er mest aktuelt å sjekke i forbindelse med skifte av oppdragsansvarlig revisor.
2. Det er i forskriften satt krav om vandelsattest for den som er ansvarlig for revisjonsoppdraget i en kommune. Registrerte og statsautoriserte revisorer vil ha fremskaffet vandelsattest i forbindelse med innvilget autorisasjon. Dette er mest aktuelt ved skifte av revisor.
3. Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæringer for hver kommune.
4. Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune i forhold til andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester. Revisor er ansvarlig for å foreta de nødvendige vurderingene slik at utførelse av revisjonen og bemanning er i henhold til krav i lov og forskrift. Det er ikke satt noen krav om at disse vurderingene dokumenteres overfor kontrollutvalget, men utvalget bør være kjent med de formelle begrensningene for utførelse av revisjonen og eventuelt forsikre seg om at revisor løpende foretar de nødvendige vurderingene.
5. For at kontrollutvalget skal kunne ha en oppfatning av om regnskapene blir revidert på en betryggende måte, bør kontrollutvalgene ha kunnskap om hva revisjonsarbeidet omfatter.

Et engasjementsbrev fra revisor vil kunne være til hjelp. Hensikten med et engasjementsbrev er å informere den reviderte om revisjonsoppdragets art og klargjøre de involverte partenes oppgaver og plikter. Her vil formål og innhold i revisjonen utdypes nærmere, sammen med en avklaring av hva som er kommunens ansvar. Det er utarbeidet en revisjonsstandard som omhandler vilkårene for et revisjonsoppdrag og engasjementsbrev. Spesielt forhold knyttet til rapportering og kommunikasjon vil kunne bidra til nyttige avklaringer i forhold til kontrollutvalgets oppgave og forventninger. Hva kan det forventes at revisor skal rapportere når og i hvilken form? Eksempler vil være revisjonsberetningen og hva som ligger til grunn for denne, rapporteringsrutiner om avdekkede misligheter, såkalte

nummererte brev og hva som vil bli rapportert i disse og eventuelt annen rapportering fra revisor.

Det vises til ISA 210 Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdraget når det gjelder engasjementsbrev fra revisor. Kontrollutvalget må gjøre seg kjent med dette brevet.

6. Mange har funnet det hensiktsmessig å utarbeide avtaler eller rutiner som regulerer samarbeidet og arbeidsfordelingen mellom kontrollutvalget og revisor. Dette blir ofte gjort for forhold som ikke er tilstrekkelig regulert gjennom lov og forskrift. Slike avtaler/rutiner kan eksempelvis omtale:
- Krav til skriftlighet i rapportering /kommunikasjon
 - Avklare kontrollutvalgets innsynsrett i revisors arbeidspapirer
 - Definere kvalitet på tjenesteleveransen med resultatmål og frister
 - Revisjonsstrategi /Planleggingsmemo pr oppdrag med fordeling av ressurser (i løpet av høsten)
 - Nummererte revisjonsbrev (løpende)
 - Kopi av revisjonsberetning innen angitte frister
 - Årsrapport / Oppsummeringsbrev pr. revisjonsoppdrag (våren) som kan inneholde:
 - Funn og resultater i forhold til overordnet revisjonsstrategi
 - Hovedtrekkene i gjennomført revisjon
 - Kommentarer/merknader til årsregnskap og årsberetning
 - Administrasjonens oppfølging av revisors merknader, revisjonsbrev og prosjekter
 - Revisors forslag til budsjett for revisjonsoppdrag et for kommende år og hvilke tjenester som dekkes (høsten), og evt. benchmarking
 - Avklare hva som er tilleggstjenester
 - Skriftlig egenvurdering av uavhengighet (årlig)
 - Forholdet til media og avtale om hvem som uttaler seg
 - Oppsigelse og reforhandling

Opplistingen over er ikke uttømmende. Slike avtaler/rutiner vil etter vårt syn bidra til en tydeligere avklaring av roller og hva kontrollutvalget kan forvente fra revisor. Behovet for slike avtaler/rutiner må imidlertid ses i sammenheng med selskapsavtaler og andre avtaler som allerede regulerer det enkelte oppdraget.

7. Revisor er underlagt flere faglige standarder for hvordan et revisjonsoppdrag skal planlegges, gjennomføres og rapporteres. Det skal blant annet utarbeides en overordnet revisjonsstrategi for hvert revisjonsoppdrag.

Det er naturlig at kontrollutvalgene blir orientert om revisjonsstrategien så tidlig som mulig i revisjonsåret. Revisor kan presentere de overordnede vurderingene som er gjort i forhold til risikobildet for revisjonsoppdraget, hvordan revisjonen er planlagt gjennomført og eventuelle risiko- og fokusområder for revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet, så revisor bør også gjennom året gi tilbakemelding om revisjonsarbeidet følger oppsatt plan, eller om det er grunnlag for å endre revisjonsstrategien på noen områder.

Revisor bør i alle tilfeller presentere en oppsummering av årets revisjon med funn og vurderinger i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetningen og forut for kontrollutvalgets uttalelse til regnskapene.

Det er ulik praksis på om informasjonen som gis her er skriftlig eller muntlig. En fornuftig løsning kan være at revisjonsstrategi og eventuelle risikovurderinger gis muntlig, gjerne i form av en presentasjon (eventuelt i lukket møte), det samme gjelder for statusrapportering av den løpende revisjonen, mens det for oppsummeringen med funn og vurderinger er hensiktsmessig med en skriftlig redegjørelse.

Rapporteringsform, muntlig eller skriftlig, må avtales med det enkelte kontrollutvalg.

8. I forskriften er det krav om at revisor i brev skriftlig skal påpeke nærmere angitte forhold overfor kontrollutvalget. Administrasjonssjefen skal ha kopi av brevet. Det er listet opp syv forhold som krever slik rapportering. Bestemmelsen er ikke til hinder for at revisor selv vurderer om det er andre forhold som også bør rapporteres til kontrollutvalget. Forholdene som er listet opp i § 4 er av alvorlig karakter. Slike forhold skal følges opp i revisjonsarbeidet, og kontrollutvalget kan be om rapportering fra revisor om administrasjonssjefen sørger for at det blir iverksatt

korrigerende tiltak.

Kontrollutvalget bør som et ledd i det å holde seg løpende underrettet om revisjonsarbeidet vurdere om det hensiktsmessig å få tilsendt annen viktig korrespondanse mellom revisor og administrasjonen.

9. Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Dersom revisor konstaterer misligheter, skal det straks sendes en skriftlig, foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal kontrollutvalget ha endelig innberetning. Administrasjonssjefen skal ha kopi av innberetningene. Misligheter er nevnt som en av de 7 forholdene i punktet over, som krever nummerert brev fra revisor til kontrollutvalget.

Rapportering om misligheter kan gjøres muntlig så lenge revisor ikke har brakt klarhet i om det er misligheter eller ikke.

Etter ISA 240 Revisors oppgaver med og plikter til å vurdere misligheter ved revisjon av regnskaper skal revisor forespørre ledelsen om dens vurdering av risiko for misligheter og etablerte kontroller for å hindre og avdekke misligheter. Kontrollutvalget kan be om bli orientert om ledelsens og revisors vurderinger på dette området

10. Kontrollutvalgene skal avgi en uttalelse om årsregnskapet etter at revisor har avgitt revisjonsberetningen, men før regnskapet vedtas av kommunestyret. Revisor skal avgi sin revisjonsberetning innen 15. april, med kopi til kontrollutvalget.

Siden en normalberetning ikke gir særlig informasjon utover selve bekreftelsen av regnskapet, bør revisor i møtet hvor kontrollutvalget avgir sin uttalelse oppsummere årets revisjon og kommentere forhold knyttet til regnskapet og årsmeldingen. Som regel vil revisor oppsummere revisjonen og kommentere forhold som bør følges opp i et eget brev.

I årsoppgjørsværet avklarer/bekrefter revisor om det ved årsavslutningen foreligger uavklarte forhold som det etter revisors vurdering er hensiktsmessig at kontrollutvalget også følger opp.

11. Revisor har plikt til å møte i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. For øvrig har oppdragsansvarlig revisor møterett i kommunestyret. Oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Kontrollutvalget og revisor bør uavhengig av forskriftens krav ta stilling til om det er nødvendig med revisors deltakelse i kontrollutvalgsmøter.

12. Revisor har opplysningsplikt overfor medlemmer av kommunestyret og kontrollutvalget om forhold som revisor har fått kjennskap til gjennom revisjonen, når dette kreves. Revisor har ikke plikt til å gi opplysningene til enkeltmedlemmer men kan kreve å få gitt disse til utvalget som kollegium.

Kontrollutvalgets tilsynsansvar
for forvaltningsrevisjon i Hedmark Revisjon IKS
utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Våler
1. Krav til kompetanse for oppdragsansvarlig revisor – RF § 11 Revisjonsforskriften stiller krav om at oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor skal ha minimum tre års utdanning fra universitet/høyskole.	- Det er tre oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer knyttet til Våler kommune, jf. pkt. 3. Alle tilfredsstiller kravene gitt i revisjonsforskriften § 11. - Alle oppdragsansvarlige og utøvende revisorer i Hedmark Revisjon IKS vil oppfylle NKRFs krav til etterutdanning for 2017, såfremt planlagte kurs ut året blir gjennomført og ansatte ikke blir forhindret fra å delta.
2. Krav tilandel for oppdragsansvarlig revisor – RF § 12 Det er i forskriften satt krav om at den som ansettes som revisor i en kommune eller gis ansvar for revisjonsoppdrag for en kommune, må ha ført hederlig andel, være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, og være myndig. Kravene må dokumenteres gjennom en vandelsattest. Det er tilstrekkelig å konstatere at kravene er oppfylt ved ansettelse eller tildeling av oppdrag.	- De oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorene knyttet til Våler kommune tilfredsstiller kravene gitt i revisjonsforskriften § 12.
3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet – RF § 15 Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæringer for hver kommune.	- De oppdragsansvarlige revisorene Lina Kristin Høgås-Olsen, Laila Irene Stenseth og Jo Erik Skjeggstad la fram uavhengighetserklæringer for Våler kommune i møtet 13.2.17, sak 9/17. - Selskapet har etablert en rutine der revisor løpende skal vurdere sin uavhengighet, og dette vurderes og dokumenteres pr prosjekt
4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet – RF § 13 & 14 Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune i forhold til andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester. Revisor er ansvarlig for å foreta de nødvendige vurderingene slik at utførelse av revisjonen og bemanning er i henhold til krav i lov og forskrift. Det er ikke satt noen krav om at disse vurderingene dokumenteres overfor kontrollutvalget, men utvalget bør være kjent med de formelle begrensningene for utførelse av revisjonen og eventuelt forsikre seg om at revisor løpende foretar de nødvendige vurderingene. Bestemmelsene om uavhengighet gjelder også revisjonsmedarbeidere.	- De øvrige forvaltningsrevisorene i Hedmark De utøvende revisorene leverer sin egenvurdering til daglig leder i Hedmark Revisjon IKS. De oppdragsansvarlige revisorene leverer også sin vurdering til daglig leder, i tillegg til kontrollutvalget, jf. pkt. 3. - Selskapet har etablert en rutine der revisor løpende skal vurdere sin uavhengighet, og dette vurderes og dokumenteres pr prosjekt
5. Grunnlaget for gjennomføringen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt Kontrollutvalget bør få seg forelagt og drøfte et utkast til prosjektplan, se punkt 6. Den vedtatte prosjektplanen danner grunnlaget for gjennomføringen av prosjektet. Behovet for ytterligere formalisering vil avhenge av hvilken avtalemessig regulering av revisjonstjenesten kommunen har valgt.	- All forvaltningsrevisjon gjennomføres på bakgrunn av bestilling fra kontrollutvalget. - På bakgrunn av bestillingen, lager revisjonen en prosjektplan. - Behandlinger av prosjektplan: - o Møtet 13.2.17, sak 10/17, prosjektplan SK/Fr SOR IKS - o Møtet 27.3.17, sak 22/17, prosjektplan kommunens vann- og avløpsnett. - o Møtet 24.5.17, sak 30/17, prosjektplan

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Våler
	SK/FR Midt-Hedmark Brann og redning IKS.
6. Prosjektplan Prosjektplanen bør omtale følgende punkter: - bakgrunn for prosjektet inkludert klargjøring av vesentlighet og risiko - problemstillinger - ressursbehov - leveringstidspunkt Prosjektplanen kan også gi informasjon om - formål (utfyllende informasjon) - revisjonskriterier eller grunnlaget for disse - metodisk tilnærming - organisering og ansvar - detaljert tidsplan	- Prosjektplan utarbeides i tråd med foreslåtte maler.
7. Endringer i prosjektplanen Dersom det oppstår behov for å gjøre vesentlige endringer i forhold til prosjektplanen, som er lagt fram for kontrollutvalget jf. pkt 6, skal endringene legges fram for kontrollutvalget for godkjenning.	- Kontrollutvalget har delegert til sekretariatet å avtale små endringer i prosjektplanen. Ved større endringer, har endringene blitt lagt fram for kontrollutvalget. - Uansett endring, har kontrollutvalget blitt orientert i påfølgende møte.
8. Orientering til kontrollutvalget underveis Ved omfattende prosjekter kan kontrollutvalget ha behov for orientering fra revisor underveis om hvordan prosjektet utvikler seg for å forsikre seg om at det er i tråd med bestillingen og tidsplanen. Slik informasjon kan gis på ulike måter og med ulik grad av formalitet.	- Kontrollutvalget blir holdt oppdatert om prosjektet underveis, der det er nødvendig
9. Kvalitetskontroll Kontrollutvalget bør forsikre seg om at forvaltningsrevisjonsprosjektet gjennomføres i samsvar med kravene i RSK 001 <i>Standard for forvaltningsrevisjon</i> . Standarden inneholder krav om at forvaltningsrevisjon skal kvalitetssikres. Kontrollutvalget bør få en orientering fra revisor om det kvalitetskontrollsystemet som er iverksatt.	- Kontrollutvalget fikk møtet 19.10.16, sak 49/16 informasjon om Hedmark Revisjon IKS sin interne kvalitetssikring (ISQC1). Denne orienteringen ble ikke satt opp på nytt i 2017. - Hedmark Revisjon IKS har ikke hatt ekstern kvalitetskontroll innen forvaltningsrevisjon i 2017.
10. Framlegging av ferdig rapport Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte. Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.	- Oppdragsansvarlig revisor eller utførende revisor er til stede i kontrollutvalgets møte og presenterer rapporten og svarer på spørsmål. - Sekretariatet dokumenterer i saksframstillingen, vurdering av om rapporten er iht. bestillingen og om problemstillingene er besvart, når rapporten legges fram i møtet.
11. Misligheter – RF § 3, RF § 4, KF § 8 Kontrollutvalget bør forsikre seg om at revisjonsenheten har	- Vi har den oppfatningen at Hedmark Revisjon IKS følger bestemmelsene som er gitt i forhold til misligheter.

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Våler
rutiner som sikrer en forsvarlig håndtering av misligheter og feil som blir avdekket i forbindelse med forvaltningsrevisjon.	- Det er ikke behandlet noen saker knyttet til misligheter i 2017.
12. Revisors møteplikt og møterett – RF § 19, KF § 19 Revisor har plikt til å møte i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. For øvrig har oppdragsansvarlig revisor møterett i kommunestyret. Dette gjelder også i de tilfeller dørene lukkes. Oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.	- Det er behandlet to forvaltningsrevisjonsrapporter i kommunestyret i 2017, den ene knyttet til Innkjøp og den andre knyttet til Samhandlingsreformen. Revisor deltok under behandlingen av de to revisjonsrapportene. - Forvaltningsrevisor er til stede i kommunestyrets møte hvis ordfører ønsker det, og det er forhold i rapporten som det kan bli spørsmål om. Hvis det ikke er nødvendig, er forvaltningsrevisor tilgjengelig på telefon under kommunestyrets møte.
13. Revisors opplysningsplikt – RF § 20 Revisor har opplysningsplikt overfor medlemmer av kommunestyret og kontrollutvalget om forhold som revisor har fått kjennskap til gjennom revisjonen, når dette kreves. Revisor har ikke plikt til å gi opplysningene til enkeltmedlemmer, men kan kreve å få gi disse til utvalget som kollegium.	- Kontrollutvalget har fått de opplysningene fra revisor som de har bedt om.



Sak nr.	Sak
68/2017	Eventuelt.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift



Sak nr.	Sak
69/2017	Evaluering av kontrollutvalgets møte.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget tar en kort evaluering av dagens møte. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres annerledes?

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift